

OORDEEL

Verzoeker

De heer B. te Hengelo.

Datum verzoek

Het klachtenformulier is gedateerd 27 januari 2009 en bij het secretariaat ingeboekt op 27 januari 2009 onder nummer 10-2009 (verder in dit rapport bevindingen: klacht 1). Tevens is er een klacht ingediend op 10 maart 2009, die op die datum is ingeboekt bij het secretariaat onder nummer 18-2009. (verder in dit rapport bevindingen: klacht 2)

Betreft

Het verzoek tot onderzoek betreft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo, hierna (ook) te noemen: de gemeente.

Aard van de klacht

Klacht 1 betreft het voor het jaar 2009 aan verzoeker toekennen van een bijdrage uit het gemeentelijk sport- en cultuurfonds, terwijl dat in voorgaande jaren steeds is afgewezen. Het is verzoeker niet duidelijk hoe dat kan, nu zijn inkomen hetzelfde is gebleven.

Klacht 2 betreft het afwijzen van een aanvraag bijzondere bijstand voor de kosten van een bril. Verzoeker acht het onterecht/willekeurig dat de gemeente de grondslag van het besluit wijzigt in de bezwaarprocedure.

Procedure

Klacht1.

Op 27 januari 2009 ontvangt de Overijsselse Ombudsman de klacht. Bij brief van 29 januari 2009 stuurt het secretariaat van de Overijsselse Ombudsman een ontvangstbevestiging. Tevens meldt het secretariaat op die datum aan de gemeente dat het gaat om een klacht die nog niet in eerste instantie door de gemeente is beoordeeld. De brief bevat dan ook een verzoek aan de gemeente voor 9 april 2009 de klacht zelf te behandelen.

Op 31 januari 2009 zendt verzoeker een nadere toelichting aan de klachtencoördinator van de gemeente. De Overijsselse Ombudsman ontvangt hiervan een kopie.

Op 22 februari 2009 meldt verzoeker per e-mail dat hij nog geen bericht heeft ontvangen van de gemeente. De gemeente informeert op 25 februari 2009 de Overijsselse Ombudsman dat zij de klacht heeft behandeld en stuurt een kopie van de klachtafhandelingsbrief.

Op 1 maart 2009 geeft verzoeker per e-mail aan dat hij niet tevreden is met de behandeling door de gemeente. De Overijsselse Ombudsman stuurt op 3 maart 2009 aan verzoeker een brief met nadere toelichting op de klachtbehandelingsbrief van de gemeente. Verzoeker laat op 5 maart 2009 per e-mail weten zijn klacht te handhaven. Deze e-mail is bij de Overijsselse Ombudsman ingeboekt op 9 maart 2009.

Klacht 2.

De gemeente wijst bij brief verzonden op 11 februari 2009 de aanvraag bijzondere bijstand voor de aanschaf van een bril af. Verzoeker dient tegen dit besluit een bezwaar in op 16 februari 2009. Op 17 februari 2009 dient hij tevens een klacht in bij de Overijsselse Ombudsman.

Op 24 maart 2009 neemt de gemeente een beslissing op het bezwaar. Onder verbetering van gronden blijft het bestreden besluit in stand.

Bij brief van 23 februari 2009 deelt de Overijsselse Ombudsman mee niet bevoegd te zijn een klacht in behandeling te nemen als er een mogelijkheid is voor bezwaar en beroep.

Op 10 maart 2009 vraagt verzoeker de Overijsselse Ombudsman een onderzoek in te stellen naar handelwijze van de gemeente. Op 11 maart 2009 dient hij bij de Overijsselse Ombudsman een klacht in over de wijze van afhandelen van het bezwaar.

Over de klachten van verzoeker is op 26 maart 2009 een hoorzitting gehouden. Verzoeker was hierbij niet aanwezig, omdat hij zich in de datum had vergist. Aanwezig bij de hoorzitting waren: namens de Overijsselse Ombudsman: de heer M. Snijder en namens de gemeente: lachencoördinator sociale zaken en mevrouw W., medewerker sociale zaken. Omdat voldoende duidelijk is wat de standpunten van verzoeker zijn, is besloten af te zien van het alsnog in persoon horen van verzoeker.

Onderzoek

Het gevraagde onderzoek heeft betrekking op normen van:
Informatievoorziening
Willekeur

Ontvankelijkheid / bevoegdheid

Klacht 1.

De te onderzoeken gedragingen zijn kenbaar gemaakt aan de gemeente en de gemeente heeft de klacht in eerste instantie behandeld, zodat het verzoek ontvankelijk is.

Klacht 2.

Voor wat betreft deze klacht is er geen formeel onderzoek in eerste instantie geweest door de gemeente. In de hoorzitting van de Overijsselse Ombudsman van 26 maart 2009 is vastgesteld dat de gemeente geen ruimte aanwezig acht voor klachtbehandeling nu er beroep op de rechter openstaat.

De Overijsselse Ombudsman onderschrijft dit standpunt en komt dan ook tot de conclusie dat er geen bevoegdheid is deze klacht te behandelen. Van onheuse bejegening is de Overijsselse Ombudsman niet gebleken nu verzoeker de gemeente in algemene termen manipulaties verwijt, maar ter onderbouwing van zijn mening argumenten aanvoert die direct betrekking hebben op het genomen besluit.

Ten overvloede wijst de Ombudsman verzoeker op het volgende:

Klacht 2 betreft het afwijzen door de gemeente van een aanvraag bijzondere bijstand voor de kosten van aanschaf van een bril. Die afwijzing gebeurt in het besluit van 11 februari 2009 met als reden dat er een 'voorliggende voorziening' is, namelijk vergoeden van de kosten door de zorgverzekeraar. Als deze dit niet doet blijven de kosten voor eigen rekening en kunnen ze alleen in zeer dringende gevallen van leven en dood alsnog via bijzondere bijstand worden vergoed.

In de bezwaarprocedure moet de gemeente het besluit nog eens goed tegen het licht houden en nagaan of het besluit op goede gronden is genomen. Daarbij is vastgesteld dat de kosten voor de bril in november 2008 zijn gemaakt, terwijl de aanvraag voor bijzondere bijstand in januari 2009 is ingediend. Er wordt niet achteraf –en zeker niet na 1 tot 2 maanden- voor kosten die al zijn voldaan alsnog bijstand verstrekt.

De gemeente had deze weigeringsgrond van meet af aan kunnen hanteren; dit is niet gebeurd. Een correctie is echter mogelijk; de bezwarenprocedure van de Algemene wet bestuursrecht is daar juist voor bedoeld. Dat deze correctie de feitelijke uitkomst (er wordt geen bijzondere bijstand verstrekt) niet anders maakt doet daar niet aan af.

De gemeente meldt in de beslissing op bezwaar van 24 maart 2009 dat beroep op de rechter openstaat. Dit is correct. Als verzoeker het niet eens is met afwijzing van bijzondere bijstand voor de kosten van aanschaf van een bril kan hij beroep indienen bij de rechtbank Almelo.

Feiten

Hieronder volgt de verdere behandeling van klacht 1.

1. Vanaf 2006 dient verzoeker jaarlijks bij de gemeente een aanvraag in voor een bijdrage uit het sport- en cultuurfonds. In het kader van het minimabeleid stelt de gemeente deze bijdrage beschikbaar. Tot 2009 komen hiervoor in aanmerking personen die een inkomen hebben dat lager is dan 110 % van de voor hen geldende bijstandsnorm. Dit wordt voor 2009 verhoogd tot een inkomen lager dan 120% van de geldende bijstandsnorm.
2. De aanvragen van verzoeker zijn voor de jaren 2006, 2007 en 2008 afgewezen. Verzoeker is een alleenstaande die zijn woning met anderen deelt. Uit de stukken blijkt dat voor 2008 in het geval van een alleenstaande woningdeler aan bijstand wordt uitgekeerd: € 728,88. De gemeente kent een bijdrage uit het sport- en cultuurfonds toe aan alleenstaande woningdelers als zij een inkomen hebben dat lager is dan € 875,-. Verzoeker geeft aan in zijn e-mail van 4 januari 2009 dat hij een inkomen had via het UWV van € 895,-. Hiermee komt hij boven de door de gemeente gehanteerde norm.
3. Verzoeker dient tegen de afwijzingen bezwaarschriften in die ongegrond worden verklaard.
4. Tevens dient hij eind 2008 een klacht in bij de Overijsselse Ombudsman over het niet-uitkeren door de gemeente. Deze klacht wordt niet in behandeling genomen omdat beroep mogelijk is bij de Rechtbank Almelo.
5. Voor 2009 krijgt verzoeker een bijdrage uit het sport- en cultuurfonds. Met zijn inkomen blijft hij namelijk wel onder de grens van 120% van de voor een alleenstaande woningdeler geldende bijstandsnorm.
6. Het is verzoeker niet duidelijk waarom er dan ineens wel en eerder niet een bijdrage werd verstrekt. Bij de klachtbehandeling in eerste instantie door de gemeente wordt in het algemeen aangegeven dat een en ander samen kan hangen met het gewijzigd beleid bij de gemeente. Er wordt niet concreet aangegeven welke bedragen er in het verleden golden en welke er nu gelden en wat dat betekent in relatie tot het inkomen van verzoeker. Ook wordt niet duidelijk dat het besluit uit 2008 om de inkomensgrens van 110% naar 120% te verhogen geldt voor de toekomst en dus geen terugwerkende kracht heeft.

Standpunten van partijen

Voor zover voor de beoordeling van de klachten van belang, is uit de overgelegde stukken en wat bij de hoorzitting is besproken, het volgende komen vast te staan.

Verzoeker

Verzoeker geeft aan dat de gemeente bij het bepalen van het recht op een bijdrage niet uit moet gaan van het bedrag aan bijstand waar een alleenstaande woningdeler recht op heeft, maar van het algemene minimumloon. Dit omdat hij geen bijstandsgerechtigde is, maar een uitkering van het UWV heeft. Verder heeft de gemeente onvoldoende uitgelegd waarom hij eerder niet en nu wel een bijdrage ontvangt. Verzoeker is van mening dat de gemeente manipuleert en willekeurig handelt. Hij zit al jaren op het minimum en wil met terugwerkende kracht alsnog voor de bijdrage in aanmerking komen.

Gemeente

De gemeente stelt dat de geldende regels correct zijn toegepast. Door verhoging van de inkomensgrens van 110% naar 120% van de voor een aanvrager geldende bijstandsnorm valt verzoeker nu wel onder de categorie personen die een bijdrage uit het sport- en cultuurfonds ontvangt.

De gemeente erkent dat in de klachtafdoeningsbrief van 25 februari 2009 niet met zo veel woorden is meegedeeld dat aan de verhoging van de inkomensgrens geen terugwerkende kracht is toegekend. Verder had in die brief met meer stelligheid uitgelegd kunnen worden dat de toekenning voor 2009 juist zat in de verhoging van de inkomensgrens.

Reactie op het verslag van bevindingen

Van verzoeker is binnen de daartoe gestelde termijn geen reactie gekomen op het rapport bevindingen. Op 9 mei 2009 volgt een e-mail van verzoeker met een reactie die betrekking heeft op de bezwaarprocedure en waarin verder wordt opgemerkt dat de gemeente de verhoging van de norm voor bijdragen uit het sport- en cultuurfonds niet bekend heeft gemaakt.

Deze e-mail geeft geen aanleiding feiten en omstandigheden te wijzigen en wordt voor kennisgeving aangenomen.

Van de zijde van de gemeente is op 20 april 2009 een e-mail ontvangen met het bericht dat men zich kan vinden in hetgeen in het rapport staat.

Overwegingen van de Ombudscommissie

Hoewel verzoeker steeds in bezwaar gaat tegen afwijzing van de aanvraag bijdrage sport- en cultuurfonds, wordt het hem niet duidelijk waarom de afwijzing plaatsvindt. De stukken overziend stelt de Overijsselse Ombudsman vast dat het er op neer komt dat verzoeker van mening is dat hij een minimuminkomen heeft gezien zijn Wajong-uitkering en dus in aanmerking komt voor de bijdrage. Het is correct dat verzoeker een laag inkomen heeft, maar het was toch nog iets hoger dan 110% van de bijstandsnorm voor een alleenstaande woningdeler. Nu de gemeente de norm naar 120% heeft opgetrokken, valt verzoeker wel in de categorie personen die een beroep op de bijdrage kan doen.

De gemeente is bevoegd een regeling te treffen voor bijdragen uit het sport- en cultuurfonds. Verzoeker is het niet eens is met de normen die de gemeente daarbij stelt en vindt dat het begrip minimumloon op een andere manier gehanteerd zou moeten worden. Verzoeker noemt dit willekeur.

De gemeente is echter vrij de norm te stellen van –in dit geval- eerst 110% en later 120% van het bedrag aan bijstand dat een alleenstaande woningdeler ontvangt. Nu de norm geldt voor alle alleenstaande woningdelers kan er niet van willekeur worden gesproken.

Als een burger het niet eens is met de regels die een gemeente bepaalt, staat de democratische weg open om –bijvoorbeeld via de gemeenteraad- hier verandering in te krijgen.

De Overijsselse Ombudsman is niet bevoegd een oordeel te geven nu het gaat om beleidsvrijheid van de gemeente.

Wel kan worden geconstateerd dat het jaar op jaar bij de bezwarenprocedure kennelijk niet is gelukt verzoeker te overtuigen van een correcte gang van zaken bij de beslissing op zijn aanvraag. Het is de Overijsselse Ombudsman niet gebleken dat bij het daadwerkelijk toepassen van de norm willekeur heeft plaatsgevonden.

De Overijsselse Ombudsman is bevoegd als het gaat om de wijze waarop de gemeente informatie aan verzoeker heeft verstrekt.

Aan de orde is dan hoe aan verzoeker is uitgelegd waarom er nu wel een bijdrage komt en in eerdere jaren niet.

De Overijsselse Ombudsman stelt vast dat de brief die hierover aan verzoeker is verstuurd de kwestie niet helder uiteenzet. Als concreet was gemeld wat de regeling eerst was, hoe die nu is veranderd en wat daarbij de relatie is met het inkomen van verzoeker, had hij alle cijfers op een rij gehad en zelf kunnen narekenen hoe de gemeente in het verleden handelde en hoe er nu wordt gehandeld.

Bij de hoorzitting is door de gemeente erkend dat de klachtafdoeningsbrief van 25 februari 2009 hierin duidelijker had kunnen zijn. De Overijsselse Ombudsman stelt dit op prijs en gaat er van uit dat hiermee in de toekomst rekening zal worden gehouden.

Oordeel

Informatievoorziening in de klachtafhandelingsbrief van 25 februari 2009: onzorgvuldig; door de gemeente erkend.

Willekeur:

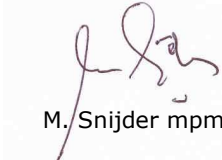
Als het gaat om willekeur in de zin van het stellen van normen is de Overijsselse Ombudsman niet bevoegd een oordeel te geven.

Van willekeur bij de toepassing van regels is niet gebleken; voor zover de klacht daarop betrekking heeft is deze ongegrond.

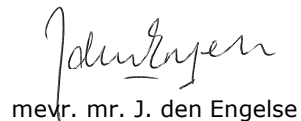
Aldus vastgesteld door de Overijsselse
Ombudscommissie op 18 mei 2009.



mr. A. Lunenburg



M. Snijder mpm



mevr. mr. J. den Engelse